

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete

CENTAR ZA STRUČNO
OBRAZOVANJE

STANDARD ZANIMANJA

POMOĆNIK/ POMOĆNICA FRIZERA ZA ŽENE

SADRŽAJ

1.	OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	2
2.	TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA	3
3.	KLJUČNI POSLOVI.....	4
3.1.	GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA	4
3.2.	GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA	5
3.3.	GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI.....	6
3.4.	GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI	11
3.5.	GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI.....	12
3.6.	GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA.....	12
3.7.	GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA	12
3.8.	GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA	13
3.9.	GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE	14
3.10.	GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA	15
3.11.	GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE	16
4.	OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	17
5.	REFERENTNI PODACI.....	18

Napomena:

Svi izrazi koji se u ovom dokumentu koriste u muškom rodu, obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

1. OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU

NAZIV ZANIMANJA: POMOĆNIK/ POMOĆNICA FRIZERA ZA ŽENE

NIVO: II

OPIS ZANIMANJA:

Pomoćnik frizera za žene obavlja pomoćne poslove prilikom njegovanja kose i vlasnika. Šiša jednostavne ženske frizure, uz nadzor frizera. Izrađuje jednostavne ženske frizure, vrši bojenje kose, uz nadzor frizera. Učestvuje u pomoćnim poslovima pri prepariranju kose. Vodi računa o održavanju čistoće radnog prostora i dezinfikovanju opreme, pribora i alata koji koristi u radu.

KOMPETENCIJE

Pomoćnik frizera za žene:

- Organizuje sopstveni rad za pružanje pomoćnih frizerskih usluga
- Priprema potrebne resurse i radno mjesto za pružanje pomoćnih frizerskih usluga
- Vrši osnovnu njegu kose i vlasnika korisniku usluga
- Vrši jednostavno šišanje kose korisniku usluga, koristeći osnovne tehnike, pod nadzorom frizera
- Vrši pripremu i izradu jednostavnih dnevnih frizura, pod nadzorom frizera
- Vrši osnovno bojenje kose korisniku usluga, pod nadzorom frizera
- Obavlja pomoćne poslove pri prepariranju kose korisniku usluga, pod nadzorom frizera
- Obavlja završne radove u salonu
- Vodi radnu dokumentaciju prema propisanoj proceduri
- Obezbeđuje kvalitet sopstvenog rada
- Održava alat i pribor koji koristi u radu
- Obavlja komunikaciju sa korisnicima usluga i saradnicima, koristeći pravila poslovne komunikacije i poslovnog bontona
- Sprovodi postupke i mjere zaštite i zdravlja na radu, i zaštite okoline

2. TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA

Grupe poslova	Ključni poslovi
Analiza, planiranje i organizacija rada	<ul style="list-style-type: none"> - Organizovanje sopstvenog rada za pružanje pomoćnih frizerskih usluga
Priprema posla i radnog mjesta	<ul style="list-style-type: none"> - Pripremanje potrebnih resursa i radnog mjesta za pružanje pomoćnih frizerskih usluga
Operativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Njegovanje kose i vlasnika - Šišanje kose, pod nadzorom frizera - Izrada ženskih frizura, pod nadzorom frizera - Bojenje kose, pod nadzorom frizera - Obavljanje pomoćnih poslova pri preparirajući kose - Završni radovi u salonu
Komercijalni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Nema komercijalnih poslova
Administrativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Vođenje radne dokumentacije
Poslovi rukovođenja	<ul style="list-style-type: none"> - Nema poslova rukovođenja
Nadzor rada	<ul style="list-style-type: none"> - Nema poslova nadzora rada
Obezbeđivanje kvaliteta	<ul style="list-style-type: none"> - Obezbeđivanje kvaliteta sopstvenog rada
Održavanje i popravke	<ul style="list-style-type: none"> - Održavanje alata i pribora
Komunikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Obavljanje komunikacije sa korisnicima usluga i saradnicima
Očuvanje zdravlja i okoline	<ul style="list-style-type: none"> - Sprovodenje postupaka i mjera zaštite i zdravlja na radu, i zaštite okoline

3. KLJUČNI POSLOVI

3.1. GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA

3.1.1. Ključni posao: Organizovanje sopstvenog rada za pružanje pomoćnih frizerskih usluga

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik frizera za žene:

- Pregleda dnevne obaveze i radne zadatke dobijene od frizera
- Planira aktivnosti za izvršenje radnog zadatka, u skladu sa vremenom i resursima određenim od strane frizera
- Prima rezervacije od korisnika usluga

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove organizacije rada u salonu
- Komunikacija
- Timski rad

3.2. GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA

3.2.1. Ključni posao: Pripremanje potrebnih resursa i radnog mjesta za pružanje pomoćnih frizerskih usluga

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik frizera za žene:

- Priprema odgovarajuću uniformu za obavljanje radnog zadatka, u skladu sa poslovnim kodeksom frizerskog salona
- Pomaže u pripremi zaštitnih sredstava, **alata, pribora i materijala** za rad, u skladu sa uputstvom frizera

Alat: razne vrste makaza, britva, mašinica, fen, trimer držač, prskalica za vodu i dr.

Pribor: razne vrste češljeva i četki, presa za kosu, štipaljke za kosu, vikleri raznih veličina, mantil, kapa sa heklicom, čisti peškiri i dr.

Materijal: šamponi, pjena, ulje, regeneratori, kapi za kosu i dr.

- Pomaže u pripremi radnog mjesa za prijem korisnika usluga, u skladu sa uputstvom frizera
- Preduzima mjere zaštite korisnika usluga, u skladu sa uputstvom frizera
- Preduzima mjere za siguran rad, u skladu sa odgovarajućim pravilima, procedurama i uputstvom frizera
- Provjerava ispravnost alata, pribora i materijala za rad

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove frizerskih usluga
- Alat, pribor i materijal za rad u frizerskom salonu

3.3. GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI

3.3.1. Ključni posao: Njegovanje kose i vlasista

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik frizera za žene:

- Vrši **pripremu** korisnika usluga za pranje kose

Priprema: stavljanje peškira oko vrata, stavljanje mantila i dr.

- Vrši izbor odgovarajućih proizvoda za njegu u zavisnosti od stanja kose i tjemena korisnika usluga
- Prilagođava tehnike masaže prilikom šamponiranja, u zavisnosti od karakteristika i stanja kose i tjemena korisnika usluga
- Prilagođava temperaturu i pritisak vode, u skladu sa potrebama kose i tjemena korisnika usluga
- Raščešljava kosu korisniku usluga, u cilju pripreme za sljedeću fazu usluge, vodeći računa da ne dođe do oštećenja kose i tjemena korisnika usluga
- Nanosi sredstvo za regeneraciju, u skladu sa potrebama stanja kose korisnika usluga, koristeći uputstvo proizvođača
- Ispira kosu korisniku usluga, nakon vremena potrebnog za djelovanje proizvoda za regeneraciju
- Prosušuje kosu korisniku usluga nakon pranja koristeći odgovarajući peškir

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnovne fizičke i hemijske osobine dlake
- Osnovni uticaj frizerskih i kozmetičkih preparata na zdravlje kose, vlasista
- Osnovni preparati za pranje i njegu kose
- Način osnovne njege kose i vlasista

3.3.2. Ključni posao: Šišanje kose, pod nadzorom frizera

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik frizera za žene:

- Istražuje sa korisnikom usluga različite oblike ženskih frizura koristeći odgovarajuće **izvore**
Izvori: časopisi, internet sajтови, fotografije i dr.
- Vrši odgovarajuću **pripremu korisnika usluga i pripremu kose** prije šišanja, u zavisnosti od dužine kose i tehnike šišanja
  - Priprema korisnika usluga:** stavljanje zaštitnog mantila i trake oko vrata
  - Pripremanje kose:** raščesljavanje, razdvajanje, kvašenje i dr.
- Šiša jednostavne ženske frizure na suvoj i vlažnoj kosi, prema uputstvu frizera, koristeći odgovarajuće **tehnike i alat**
Tehnike: ubodno, klizno, šišanje mašinicom i dr.
- Čisti korisnika usluga nakon šišanja koristeći odgovarajući **pribor**
Pribor: fen, četka i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnovne tehnike šišanja
- Vrste i upotreba alata i pribora za osnovno šišanje
- Osnove estetskog oblikovanja

3.3.3. Ključni posao: Izrada ženskih frizura, pod nadzorom frizera

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik frizera za žene:

- Priprema kosu za izradu ženskih frizura na odgovarajući način
- Priprema alat za izradu ženskih frizura na odgovarajući način
- Izrađuje dnevne ženske frizure na kratkoj, srednjoj i dugoj kosi, prema uputstvu frizera, koristeći odgovarajući alat i tehnike
- Dodaje odgovarajući alat i materijal na zahtjev frizera, u zavisnosti od vrste frizure
- Pomaže frizeru prilikom izrade složenije frizure pridržavajući kosu, materijal ili alat
- Nanosi odgovarajuće preparate za njegu kose, u zavisnosti od tipa kose, nakon izrade ženske frizure

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Tehnike za pripremu izrade dnevnih frizura na različitoj dužini kose
- Vrste i primjena pribora i alata za oblikovanje dnevnih frizura
- Vrste i primjena preparata za oblikovanje mokre i suve kose

3.3.4. Ključni posao: Bojenje kose, pod nadzorom frizera

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik frizera za žene:

- Vrši odgovarajuću **pripremu korisnika usluga** prije bojenja kose

Priprema korisnika usluga: stavljanje zaštitnog mantila, trake oko vrata, peškira i dr.

- Priprema preparate za bojenje kose prema uputstvu i pod nadzorom frizera

- Priprema **materijal, pribor i alat** za bojenje kose

Materijal: farbe, folije, hidrogen i dr.

Pribor: četka za farbanje, francuz češalj, zdjelica za farbu i dr.

- Nanosi na lice korisnika usluga određene preparate za zaštitu od boje

- Štiti garderobu korisnika usluga od mogućih oštećenja prilikom bojenja kose

- Vrši osnovno bojenje kose, pod nadzorom frizera

- Vodi računa o vremenu previđenom za djelovanje boje ili preparata, prema uputstvu frizera

- Uklanja materijale za bojenje ili šatiranje iz kose sa minimalnim neugodnostima korisnika usluga

- Pere kosu korisniku usluga koristeći odgovarajuće preparate za njegu

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnovne vrste preparata i način primjene preparata za bojenje kose

- Osnovni uticaj odnosa boje i hidrogena na proces bojenja kose

- Osnovne tehnike bojenja kose

- Primjena uputstva za korišćenje preparata

- Osnovni preparati za bojenje kose

- Primjena kataloga boja

- Osnovni uticaj preparata za bojenje na kosu i vlasništvo

- Osnovni standardi zaštite od preparata za bojenje

3.3.5. Ključni posao: Obavljanje pomoćnih poslova pri prepariranju kose

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik frizera za žene:

- Prima i priprema korisnika usluga za prepariranje kose
- Priprema preparate za prepariranje kose po uputstvu i pod nadzorom frizera
- Dodaje odgovarajući **materijal** na zahtjev frizera

Materijal: vikleri raznih veličina i oblika, gumice, termo kapa itd.

- Štiti garderobu korisniku usluga od mogućih oštećenja prilikom prepariranja kose
- Uklanja materijale za prepariranje kose sa minimalnim neugodnostima korisnika usluga
- Pere kosu korisniku usluga nakon prepariranja koristeći odgovarajuće preparate za njegu kose

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnovni preparati za prepariranje kose
- Način pripreme preparata za prepariranje
- Primjena zaštite od preparata za prepariranje

3.3.6. Ključni posao: Završni radovi u salonu

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla
<p>Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik frizera za žene:</p> <ul style="list-style-type: none">
- Vrši sterilizaciju alata i pribora, u skladu sa odgovarajućom procedurom
- Sortira i odlaže alat, pribor i materijal, u skladu sa odgovarajućom procedurom
- Čisti i dezinfikuje radno mjesto i prostoriju nakon realizacije radnog zadatka koristeći odgovarajuća dezinfekciona sredstva
- Skuplja i odlaže otpad na odgovarajući način, u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine
Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla
<ul style="list-style-type: none">
- Sredstva i način sterilizacije i dezinfekcije aparata u frizerskom salonu
- Uticaj sredstava za dezinfekciju i sterilizaciju na zdravlje i okolinu
- Zaštitna sredstva za dezinfekciju i sterilizaciju

3.4. GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI

- Nema komercijalnih poslova

3.5. GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI

3.5.1. Ključni posao: Vođenje radne dokumentacije

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla
<p>Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik frizera za žene:</p> <ul style="list-style-type: none">
- Unosi podatke o rezervacijama korisnika usluga u odgovarajuće evidencije
- Evidentira podatke o posjetama korisnika usluga u odgovarajućim evidencijama
- Unosi i ažurira podatke o korisnicima usluga u kartoteku
Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla
<ul style="list-style-type: none">
- Način vođenja osnovne evidencije

3.6. GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA

- Nema poslova rukovođenja

3.7. GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA

- Nema poslova nadzora rada

3.8. GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA

3.8.1. Ključni posao: Obezbeđivanje kvaliteta sopstvenog rada

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik frizera za žene:

- Obavlja aktivnosti, u skladu sa uputstvima i zahtjevima nadređenog u cilju obezbeđenja kvaliteta sopstvenog rada
- Koristi opremu, alat i preparate, u skladu sa preporukama i uputstvima proizvođača i frizera

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnovni normativi u frizerskoj djelatnosti
- Osnovni standardi, procedure i propisi u djelatnosti

3.9. GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE

3.9.1. Ključni posao: Održavanje alata i pribora

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik frizera za žene:

- Redovno **održava alat i pribor**, u skladu sa uputstvom

Održavanje alata i pribora: čišćenje, podmazivanje, sterilisanje i dr.

- Odlaže alat i pribor, u skladu sa uputstvom frizera
- Prijava neispravnost alata, opreme i uređaja frizeru
- Čisti radnu površinu prije i posle radnog zadatka
- Čisti alat posle upotrebe

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Način održavanja alata, opreme i uređaja

3.10. GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA

3.10.1. Ključni posao: Obavljanje komunikacije sa korisnicima usluga i saradnicima

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik frizera za žene:

- Traži uputstvo i pojašnjenja od frizera za realizaciju radnog zadatka
- Prima rezervacije od korisnika usluga
- Informiše korisnika usluga o vremenu čekanja ili o vremenu trajanja rada na osnovu procjene frizera
- Komunicira sa korisnicima usluga i saradnicima koristeći pravila poslovne komunikacije i poslovnog bontona
- Izvještava frizera o završenom radnom zadatku

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove poslovne komunikacije
- Osnovna stručna terminologija
- Osnovna pravila timskog rada
- Poslovni bonton

3.11. GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE

3.11.1. Ključni posao: Sprovodenje postupaka i mjera zaštite i zdravlja na radu, i zaštite okoline

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik frizera za žene:

- Primjenjuje higijensko-tehničke mjere zaštite, mjere zaštite i zdravlja na radu, i protivpožarne zaštite
- Koristi zaštitna sredstva i opremu pri radu, u skladu sa standardima i uputstvima proizvođača
- Sortira i odlaže otpadni materijal, u skladu sa standardima zaštite radne i životne sredine

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnovne vrste profesionalnih oboljenja kao posljedica rada u frizerskom salonu
- Osnovne mjere higijensko-tehničke zaštite za rad u frizerskom salonu
- Osnovne mjere sanitарне zaštite za rad u frizerskom salonu
- Osnovne mjere protivpožarne zaštite
- Osnove pružanja prve pomoći
- Osnove ekološke zaštite

4. OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU

Sektor i podsektor prema NOK-u	Sektor: Usluge Podsektor: Lične usluge
Šifra i naziv zanimanja ili grupe zanimanja prema SKZ/ ISCO-u	5141 Frizeri i srodnna zanimanja
Tipično radno okruženje i uslovi rada	Pomoćnik frizera za žene obavlja posao u zatvorenom prostoru, u dobim klimatskim uslovima. Rad može biti organizovan u jednoj ili u dvije smjene. Pomoćnik frizera za žene obavlja posao stoeći i u toku rada izložen je uticaju snažnih mirisa hemikalija koje koristi u radu.
Srodnna zanimanja	Pomoćnik frizera za muškarce, Kozmetičar, Šminker
Ostale informacije	

5. REFERENTNI PODACI

Naziv dokumenta: Standard zanimanja Pomoćnik/ Pomoćnica frizera za žene

Kod dokumenta: SZ-120020-PFZŽ

Datum usvajanja dokumenta: 26. decembar 2017. godine

Sjednica nadležnog Savjeta na kojoj je dokument usvojen: XX sjednica Savjeta za kvalifikacije

Radna grupa za izradu dokumenta:

1. Zoran Vukčević, VKV frizer, direktor „Kuća mode i ljestvica“, d.o.o. Podgorica
2. Suad Lukačević, VKV frizer, predsjednik Saveza frizera Crne Gore, direktor Samostalne frizerske radnje „Style“
3. Miodrag Bubanja, frizer, direktor „Aura Barber“ d.o.o. Podgorica
4. Aldijana Adžimuhović, frizer, vlasnica salona „Raza i Pime“ Podgorica
5. Maja Bulatović, frizer, „Kuća mode i ljestvica“ d.o.o. Podgorica
6. Zagorka Ivanović, nastavnik, JU Srednja stručna škola „Spasoje Raspopović“, Podgorica

Koordinator:

Milena Dragović, diplomirani ekonomista - menadžer u hotelijerstvu, samostalni savjetnik II u Odjeljenju za istraživanje i razvoj kvalifikacija, JU Centar za stručno obrazovanje

Ostale informacije:

Lektura: Magdalena Jovanović, samostalni savjetnik I za odnose sa javnošću, organizaciju događaja i lektorisanje, Centar za stručno obrazovanje

Dizajn i tehnička obrada: Danilo Gogić, savjetnik I – administrator, Centar za stručno obrazovanje